

Rada Powiatu w Choszczynie
Data.....29.02.2016r.....
Ilość załączników.....
Podpis.....

BRZ
16600/2016

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
ul. Bolesława Chrobrego 27a
73-200 Choszczno
tel. 095 765 25 78

**ROCZNE
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE I ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W CHOSZCZYNIE
ORAZ WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004r. Nr 64, poz.593 z późn. zm.)
- art. 76 ust. 4, pkt 15 oraz art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013.135 t.j.)

**Stan na okres
od 01.01.2015r. do 31.12.2015r.**

Choszczno 2016 r.

Spis Treści

I. Wstęp	3
II. Zadania powiatu przeznaczone do realizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	4
1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz.593 z późn. zm.).....	4
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).....	5
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U.j.t. z 2011r.Nr 127. 721 z późn. zm.).....	6
4. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013.135 t.j.).....	7
III. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie.....	9
1. Punkt Interwencyjno-Mediacyjny „Pomoc dziecku i rodzinie”.....	9
2. Domy pomocy społecznej.....	13
3. Doradztwo metodyczne.....	13
IV. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.....	14
1. Rehabilitacja zawodowa.....	14
2. Rehabilitacja społeczna.....	15
3. Warsztat terapii zajęciowej.....	16
4. Specjalne programy PFRON.....	17
5. Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.....	18
V. Projekty unijne.....	19
VI. Działalność Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	21
1. Statystyka rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.....	22
2. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.....	25
3. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych.....	25
4. Środki pozyskane w konkursach Resortowych i Ministerialnych.....	26
5. Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej.....	27
6. Świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.....	28
7. Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki.....	29
8. Wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej oraz rodziny pomocowej.....	30
9. Porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego.....	31
VII. Działania na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego.....	34
VIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz systemu pieczy zastępczej.....	36

I. Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie dalej jako Centrum jest jednostką organizacyjną, działającą jako jednostka budżetowa, wykonująca zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Centrum zostało powołane Uchwałą Rady Powiatu w Choszczynie Nr III/12/99 z dnia 27 stycznia 1999r., natomiast obowiązki Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej pełni na podstawie Zarządzenia nr 34/2011 Starosty Choszczeńskiego z dnia 22 września 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Choszczeńskim. Terenem działania Centrum jest obszar Powiatu Choszczeńskiego.

Centrum funkcjonuje na podstawie następujących przepisów prawnych :

- Ustawy z dnia 05.VI.1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1592),
- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2004r. Nr 64, poz.593 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. j.t z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.),
- Jako Organizator Pieczy Zastępczej na podstawie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013.135 t.j.).

Prace Centrum organizuje również Regulamin przyjęty Uchwałą Nr 965/2014 Zarządu Powiatu w Choszczynie z dnia 10 listopada 2014r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie, a także innych ustaw dotyczących jednostek budżetowych.

II. Zadania powiatu przeznaczone do realizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz.593 z późn. zm.).

- Art. 19. Ustawy o pomocy społecznej:

Do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;

- 9) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 10) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 11) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 12) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 13) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

- Art. 20 ust. 1 Ustawy o pomocy społecznej:

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach *o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

- Art. 6 ust. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- b) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

• Art. 6 ust. 4 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- b) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U.j.t. z 2011r.Nr 127. 721 z późn. zm.).

• Art. 35a ust. 1 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych:

Realizacja zadań wynikających z w/w artykułu:

- a) opracowywanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- b) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- c) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- d) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.
- e) dofinansowanie do:
 - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - kosztów tworzenia i działania warsztatu terapii zajęciowej;

- zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej
- przyznawania osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

- Art. 6 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych: prowadzenie działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

4. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013.135 t.j.).

- Art. 180 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;

- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- 9) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego stosowanego w urzędach administracji publicznej,
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu ponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

- Art. 181 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- a) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- b) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej dzieci cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium RP.

III. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie.

W ramach struktury organizacyjnej Centrum funkcjonują następujące stanowiska pracy:

- 1) Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, pełniąca funkcję Przewodniczącej Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 2) Główna księgową;
- 3) Wieloosobowe stanowisko ds. kadrowych i administracyjnych w tym:
 - Sekcja świadczeń i DPS;
- 4) Zespół ds. pieczy zastępczej;
- 5) Wieloosobowe stanowisko ds. osób niepełnosprawnych – PFRON;
- 6) Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 7) Punkt Interwencyjno – Mediacyjny „Pomoc dziecku i rodzinie”.

W Centrum w okresie sprawozdawczym zatrudnionych było łącznie 19 osób, co dawało łącznie 18,5 etatu, natomiast na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w PCPR i ORPZ pracowało 17 osób - 16,5 etatach. Ponadto w ramach umowy zlecenia w Punkcie Interwencyjno – Mediacyjnym „Pomoc dziecku i rodzinie” zatrudnione są 4 osoby oraz w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności zatrudnionych jest 10 osób.

Środki w planie budżetowym w dyspozycji Centrum w 2015 roku wynosiły **3 686 428,69 zł**, z tego środki na zadania wykorzystane przez Centrum wynosiły **2 399 317 zł**, natomiast przyznane środki PFRON znajdujące się z budżecie powiatu, wraz z obsługą wynosiły 952 226,46 w tym:

- na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej 892 572,00zł,
- Aktywny Samorząd 59 654,46zł

W roku sprawozdawczym Centrum obsłużyło około 9400 klientów.

1. Punkt Interwencyjno-Mediacyjny „Pomoc dziecku i rodzinie”.

1) Poradnictwo specjalistyczne.

Punkt jest częściową realizacją obowiązku powiatu w zakresie udzielania poradnictwa specjalistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zastępczych, osób uwikłanych w przemoc domową oraz osób będących w kryzysie. W Punkcie przyjmują specjaliści: psycholog, pedagog, prawnik oraz pracownik socjalny – specjalista do spraw rodziny – mediator. Wszyscy specjaliści pracują na podstawie umów zlecenia.

Z pomocy psychologicznej skorzystało ogółem 78 osób. W 24 przypadkach interwencja wymagała więcej niż jednorazowego spotkania. Ogółem w roku 2015r odbyło się 121 spotkań indywidualnych.

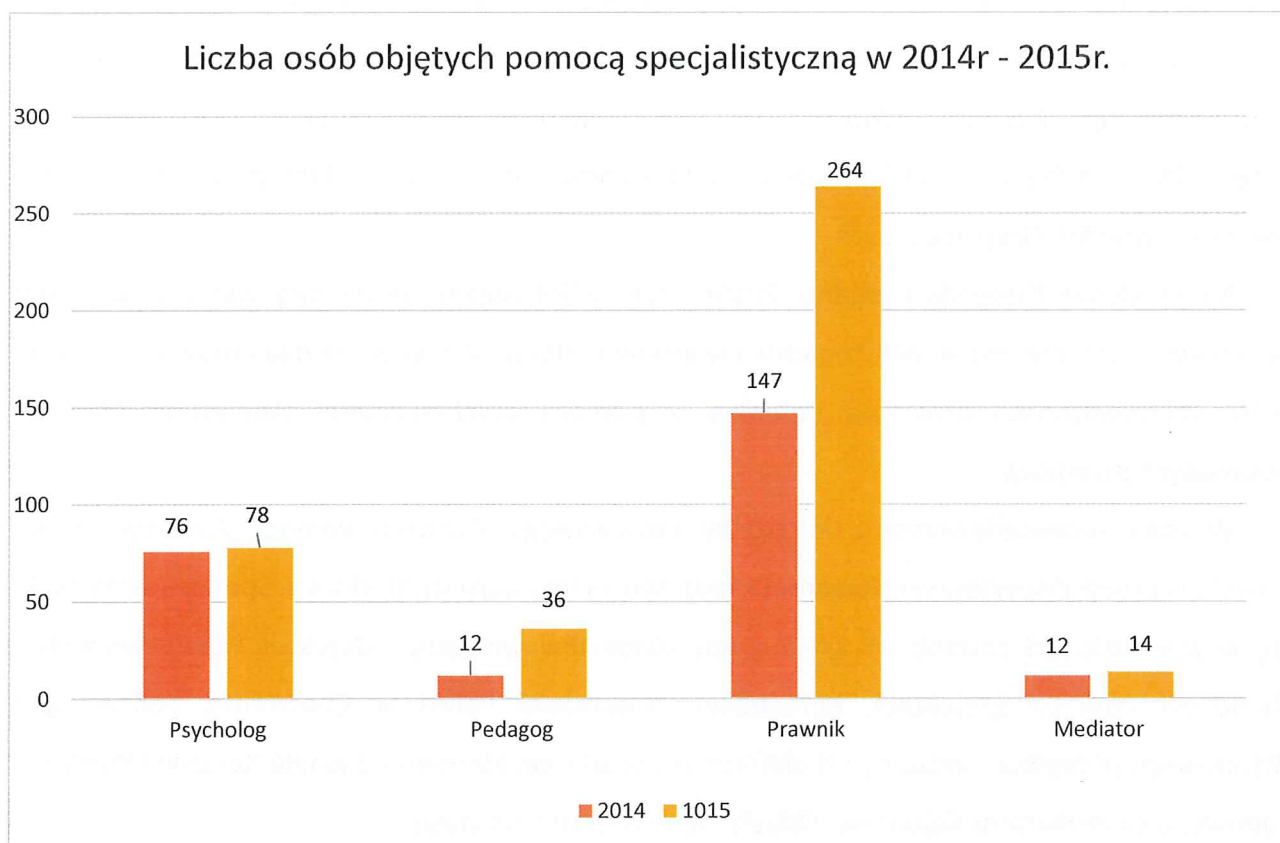
Praca w Punkcie obejmowała przede wszystkim rozpoznanie zgłaszanego problemu oraz dokonania wstępnej diagnozy i podjęcia odpowiedniej interwencji.

Zgłaszane problemy obejmowały następujące obszary:

Lp.	Zgłaszany problem	Ilość osób poszukujących pomocy
1	Zaburzone relacje rodzinne	4
2	Trudności wychowawcze z dziećmi	8
3	Zaburzenia emocjonalne	10
4	Wsparcie dla rodzin zastępczych	11
5	Rodzina z problemem alkoholowym	2
6	Ocena stanu emocjonalnego dziecka	11
7	Kryzys związany z rozpadem małżeństwa i partnerstwa	14
8	ZZA i inne uzależnienia	5
9	Trudności z akceptacją własnej niepełnosprawności lub choroby osoby bliskiej	3
10	Przemoc domowa	10
11	Trauma po pożarze	1
12	Żałoba po stracie osoby bliskiej	5

Pomoc psychologiczna głównie była udzielana w obszarze poradnictwa i wsparcia emocjonalnego.

- Na zadanie to wydatkowano środki finansowe w wysokości **38 854,00 zł**.
- łącznie w 2015 roku udzielono pomocy 392 osobom (psycholog 78 osób, pedagog 36 osób, prawnik 264 osób, mediator 14 osób).

2) Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej.

Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową jest zadaniem rządowym realizowanym przez powiat. W roku sprawozdawczym przeprowadzono dwie edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Uczestnikami były osoby wobec których Sąd wydał Wyrok zobowiązujący do uczestnictwa w programie, osoby skierowane przez prokuraturę, policję i zespoły interdyscyplinarne, a także osoby, które rozpoczęły program z własnej inicjatywy.

I edycja - Program rozpoczęło łącznie 8 osób, spośród 39 zaproszonych, z czego cykl edukacyjny ukończyły 2 osoby.

II edycja – program rozpoczęło 13 osób, spośród 35 zaproszonych. W efekcie program ukończyło 7 osób w tym 1 małżeństwo.

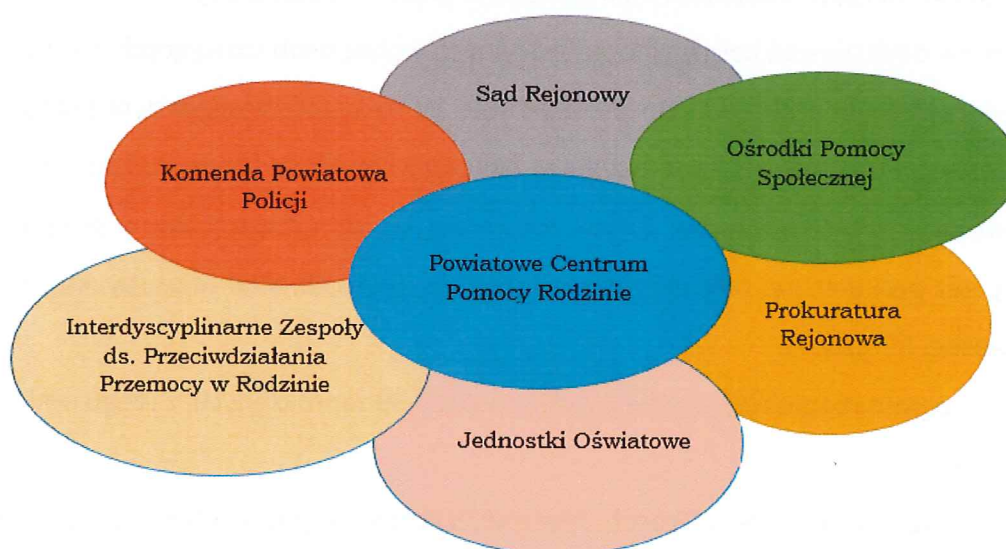
Łącznie na to zadanie wydatkowano kwotę **5 922,00 zł.**

3) Przeciwdziałanie przemocy domowej.

W 2015 roku Powiatowy Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Choszczeńskiego, kontynuował współpracę z Sądem Rejonowym w Choszczynie, Prokuraturą Rejonową w Choszczynie, Komendą Powiatową Policji w Choszczynie, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Interdyscyplinarnymi Zespołami ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz jednostkami oświatowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie całego Powiatu Choszczeńskiego. Ponadto jednostka nasza jest członkiem Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Choszczno, w ramach którego udział bierzemy również w pracach Grup Roboczych.

Na przełomie listopada i grudnia 2015r. przez PCPR organizowane były szkolenia dla osób pokrzywdzonych przemocą. W listopadzie i w grudniu odbyły się dwa spotkania grupy wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą domową. Z pomocy psychologicznej skorzystało 18 osób dotkniętych przemocą.

W roku sprawozdawczym z inicjatywy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie została powołana grupa ekspertów w celu pomocy rodzinom przeżywającym trudności. Spotkania odbywają się w zależności od potrzeb. W skład grupy ekspertów wchodzi : Dyrektor PCPR, Kierownicy Ośrodków Pomocy Społecznej, Komendant Powiatowej Policji w Choszczynie, Sędzia Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Choszczynie, Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej oraz Prokurator Rejonowy. Odbyły się dwa spotkania grupy.

2. Domy pomocy społecznej.

Na terenie Powiatu Choszczeńskiego funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej, który swoją siedzibę ma w miejscowości Brzeziny, na terenie gminy Drawno. DPS przeznaczony jest dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie kobiet.

Decyzje o umieszczeniu osoby w DPS w Brzezinach wydaje powiat, na terenie którego znajduje się dom pomocy społecznej.

W 2015 roku PCPR wydało 4 decyzje o umieszczeniu osoby w DPS w Brzezinach. Odpłatność za pobyt w DPS w Brzezinach ponoszą gminy, które kierują osoby do danej jednostki oraz osoby zainteresowane.

W DPS w Brzezinach w 2015 roku przebywało łącznie 104 mieszkanki. Według stanu na dzień 31.12.2015r. przebywa 104 mieszkanki w tym:

- do 18 roku życia 1 osoba,
- od 19 – 40 roku życia 38 osób,
- od 41 – 60 roku życia 50 osób,
- powyżej 60 roku życia 15 osób.

Łączny budżet DPS w Brzezinach w roku 2015 wyniósł **3 473 826 zł**, wydatkowano **3 470 577,61 zł**.

W DPS Brzeziny zatrudnionych jest 78 osób.

3. Doradztwo metodyczne.

W ramach utrzymywania kontaktów i dobrej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej organizowano zebrania i spotkania szkoleniowe kierowników. Dotyczyły min.:

- robocze spotkania w sprawie realizacji projektu Kieruj Swoim Losem;
- problemów i osiągnięć danego ośrodka oraz możliwości współpracy;
- problemów opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gmin powiatu choszczeńskiego;
- zintensyfikowanie współpracy ze szkołami, Policją i Kuratorami w sprawie dzieci i rodzin;
- podjęcia działań zapobiegających całkowitej dysfunkcji rodzin oraz minimalizowaniu przypadków odebrania dzieci rodzicom biologicznym.

W roku sprawozdawczym zorganizowaliśmy szkolenie dla pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych prowadzone przez specjalistów Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi, Zachodniopomorskiego Centrum Onkologii.

W czerwcu zorganizowaliśmy szkolenie superwizji dla kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej i seminarium dotyczące współpracy organizacji i instytucji w powiecie choszczeńskim.

Natomiast w październiku odbyło się szkolenie zgodnie z założeniem przyjętym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Komendy Głównej Policji dla pracowników socjalnych z terenu naszego powiatu w celu umożliwienia poznania umiejętności nawiązania pierwszego kontaktu w sytuacjach kryzysowych oraz sposobów unikania bezpośredniego zagrożenia.

W październiku 2015r. PCPR zorganizowało w naszym powiecie szkolenie pn. „Dostępny Urząd: Sposoby Komunikowania się Osób Głuchoniewidomych (SKOGN)”. Szkolenie to przeprowadzone było dla 23 pracowników z instytucji powiatu choszczeńskiego (w tym z PCPR 4 osoby, 1 osoba z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności) mających kontakt z osobami z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. W/w szkolenie obejmowało naukę różnych metod komunikowania się z osobami mającymi trudności widzenia oraz słyszenia (w tym elementy języka migowego), a także zestaw wskazówek przydatnych do nawiązania kontaktu z takimi osobami. Przedmiotem dofinansowania był SKOGN - poziom podstawowy. Każdy z uczestników otrzymał zaświadczenie o ukończeniu kursu. W 2016r. planowana jest 2 edycja w/w szkolenia obejmująca poziom podstawowy oraz poziom średniozaawansowany.

IV. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Centrum realizuje zadania nałożone na powiat Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

1. Rehabilitacja zawodowa.

- art. 26e

zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej – wydatkowano łącznie **0 zł.**

- liczba złożonych wniosków – 0
- liczba zawartych umów - 0

- art. 12a

dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej – wydatkowano łącznie **0 zł.**

- liczba złożonych wniosków – 0
- liczba zawartych umów - 0

2. Rehabilitacja społeczna.

- art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a

dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych wraz z opiekunem – wydatkowano łącznie **125 000,00 zł.**

- liczba złożonych wniosków - 288+57 opiekunów = 345
- liczba osób, którym wypłacono dofinansowanie- 121

- art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b

dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – wydatkowano łącznie **60 772,48 zł.**

- liczba złożonych wniosków – 19 na 48 „impresz”
- liczba zawartych umów - 38
- liczba osób korzystających – 2527

- art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c

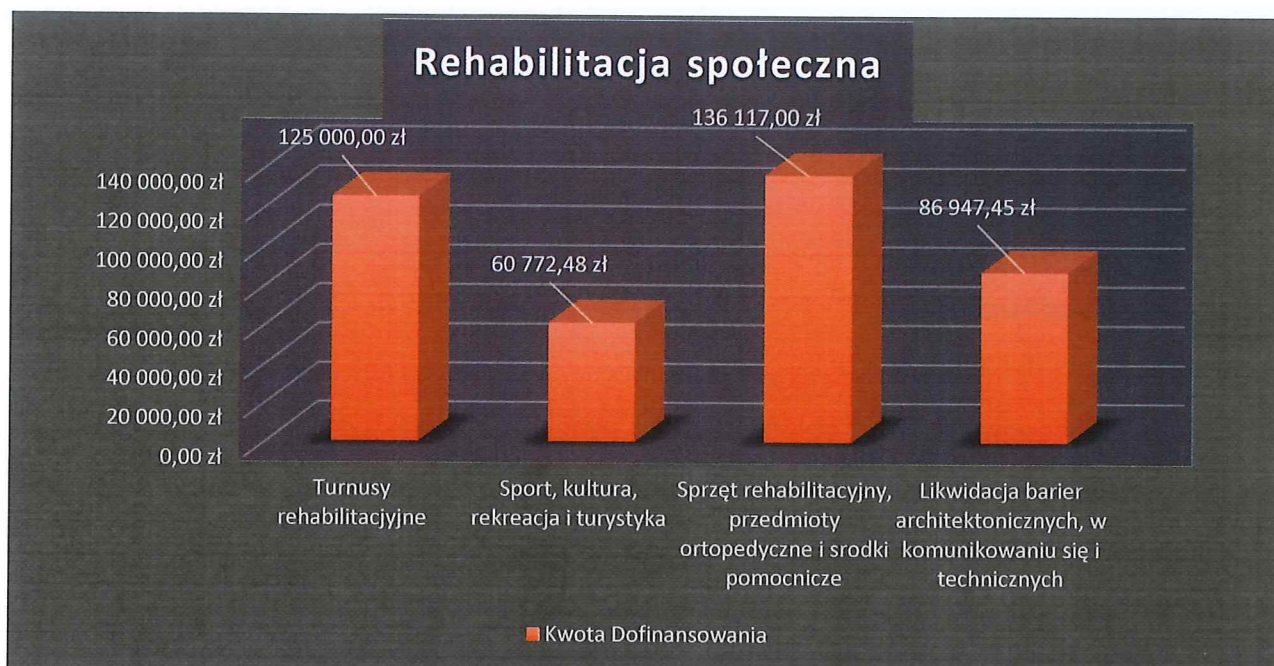
dofinansowanie zaopatrzenia sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznanych osobom niepełnosprawnym – wydatkowano łącznie **136 117,00 zł.**

- liczba złożonych wniosków – 259
- liczba zawartych umów – 7 (umowy zawierane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tylko w przypadku zakupu sprzętu rehabilitacyjnego)
- liczba osób korzystających – 161

- art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d

dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych – wydatkowano łącznie **86 947,45 zł.**

- liczba złożonych wniosków – 74
- liczba zawartych umów - 55
- liczba osób, którym wypłacono dofinansowanie – 51

3. Warsztat terapii zajęciowej.

- art. 35a ust. 1 pkt 8

Na terenie naszego powiatu w Piaseczniku, w gminie Choszczno od 02.11.1999r. funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej.

W roku 2015 Warsztat obejmował swoją działalnością 30 uczestników (do 02.08.2015r.), natomiast od 03.08.2015r. 29 uczestników – trwają poszukiwania kandydata na uczestnika WTZ.

Ogólny przyznany budżet Warsztatu w roku sprawozdawczym wynosił **610.060,00,00 zł**, z tego kwota:

- 461.880,00zł to kwota środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, która stanowiła 75,71% (w tym dodatkowo działalność Warsztatu wsparto kwotą w wysokości 18.000,00zł),
- 148.180,00zł to kwota organu założycielskiego tj. Gminy Choszczno, która stanowiła 24,29%.

Biorąc pod uwagę nieobecność uczestnika Warsztatu ogólny wypłacony budżet dla Warsztatu w 2015r. wyniósł 607.676,20, z tego:

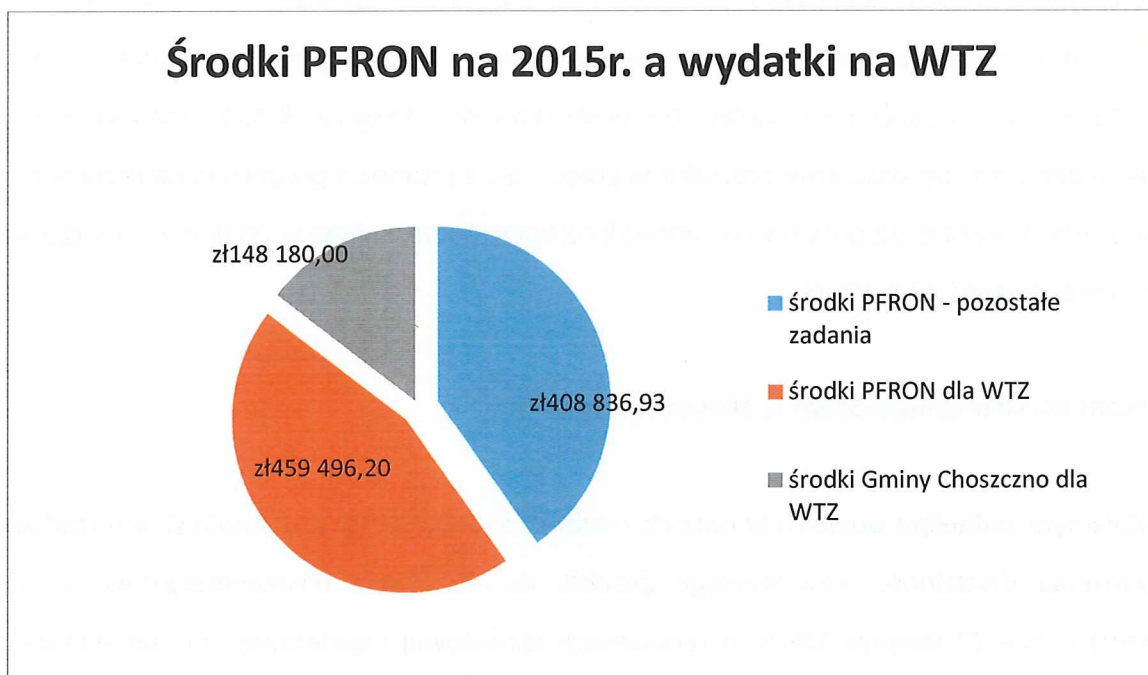
- 459.496,20zł stanowią środki PFRON
- 148.180,00zł stanowią środki Gminy Choszczno.

W 2015r. budżet PFRON (według algorytmu) został wydatkowany w wysokości 868.333,13zł z tego:

- 459.496,20zł na dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej,
- 408.836,93zł na zadania wynikające z art. 35a ust 1 pkt 7 ustawy o rehabilitacji (...)

Wkład własny dla WTZ środki Gminy Choszczno

- 148.180,00zł

4. Specjalne programy PFRON.

- art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a
pilotażowy program pn. „Aktywny Samorząd”

W 2015r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało 2 zadania w ramach w/w programu:

- 1) w Module I – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2015 roku PFRON przyznał **56 013,58 zł** środków finansowych na program „Aktywny Samorząd”. Podpisano **23 umowy** na kwotę **48 854,75 zł.** w tym:

- w **Module I** podpisano **1 umowę** na kwotę **1 900,00 zł** na utrzymanie sprawności technicznej wózka inwalidzkiego:

- W powiecie choszczeńskim niepełnosprawni studenci i doktoranci mogą otrzymać wsparcie finansowe w **Module II** w postaci dodatku na pokrycie kosztów kształcenia oraz opłatę za naukę (czesne). W Module tym podpisano **22 umowy**; 15 osób otrzymało pomoc na kwotę **46.954,75zł.**

Program „Aktywny samorząd” przez 4 lata na terenie powiatu choszczeńskiego spotkał się z dużym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych, a jego założenia wychodzą im naprzeciw. W 2015 r. ograniczono ilość zadań co skutkowało mniejszą ilością podpisanych umów. Udoskonalenie go i uproszczenie procedur w połączeniu z promocją programu, na którą w powiecie choszczeńskim kładzie się duży nacisk, pozwoli na korzystanie z niego w 2016 roku jeszcze większej liczbie osób niepełnosprawnych.

5. Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Kolejnym zadaniem powiatu w ramach realizacji zadania z zakresu administracji rządowej jest prowadzenie działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Przewodniczącą Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Choszczynie jest Dyrektor PCPR.

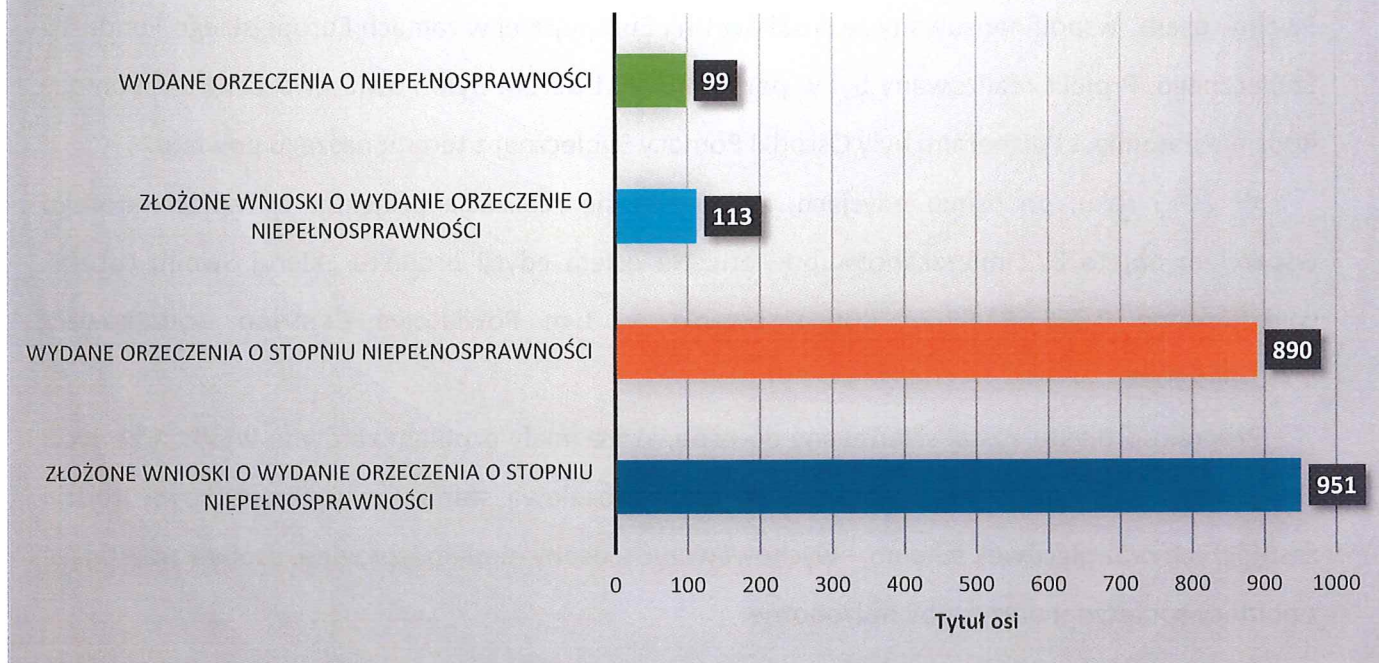
Liczba złożonych wniosków o wydanie:

- orzeczenia o niepełnosprawności – 183,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – 1192,
- wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej – 355,
- karty parkingowej – 364.

Liczba wydanych orzeczeń:

- niepełnosprawności –174,
- stopniu niepełnosprawności – 1106.

Orzekanie o niepełnosprawności

W 2015 roku do składu Zespołu powołano nowych członków:

- lekarza ortopedy,
- 2 pracowników socjalnych,
- pedagoga,
- psychologa.

Powołani specjaliści uzyskali zaświadczenia uprawniające do orzekania. W roku sprawozdawczym 10 osób było zatrudnionych na umowę zlecenie.

W roku 2015 odbyło się 125 posiedzeń.

Wydatki PZON przekazane z budżetu wojewody w roku 2015 wyniosły **159 728 zł**. Inne wydatki są rozliczane w ramach budżetu PCPR.

V. Projekty unijne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od 2008 r. realizowało projekt systemowy „Kieruj Swoim Losem” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany był w partnerstwie. Liderem było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie natomiast Partnerami były Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu naszego powiatu.

W 2015 roku, po ośmiu edycjach, zakończyła się realizacja projektu, w ramach którego wsparciem objęto 872 mieszkańców powiatu. Na osiem edycji projektu „Kieruj Swoim Losem” wydatkowano 8 965 604,82 zł dofinansowania, w tym Powiatowe Centrum wydatkowało 3 391 943,81zł.

Program projektu został skierowany do osób, które miały problem zarówno w obszarze życia społecznego, jak i na rynku pracy, dlatego grupę docelową stanowili: wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek szkolno – wychowawczych, osoby niepełnosprawne, osoby korzystające z pomocy społecznej oraz osoby bezrobotne.

Celem projektu było: podniesienie kompetencji społecznych i umiejętności zawodowych, umożliwienie powrotu na ścieżkę edukacji, zwiększenie motywacji do podjęcia aktywności w poszukiwaniu pracy. W celu zapewnienia kompleksowej pomocy i wielowymiarowego wsparcia w ramach projektu odbywały się warsztaty motywacyjne ze specjalistami: psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym oraz prawnikiem, jak również realizowane były kursy zawodowe.

W ramach warsztatów specjaliści pracowali w kierunku samoakceptacji uczestników, uaktywnienia motywacji do działania, poszerzenia samoświadomości oraz wiedzy na temat własnych potrzeb, uświadomienia zakresu kontroli nad własnym życiem, określenia celów życiowych, zainteresowań, upowszechniania wiedzy o rynku pracy, poznania podstawowych praw i obowiązków pracownika, pracodawcy, obywatela.

Ukończone w ramach projektu kursy zawodowe podnosiły predyspozycje zawodowe uczestników. W latach 2008 – 2015 beneficjenci ukończyli takie kursy jak: sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, operator wózków jezdniowych, monter urządzeń instalacji elektroenergetycznych o napięciu do 1KV, informatyczny, kucharz, piekarz, cukiernik, pielęgnacja kończyn górnych, fryzjer, florysta oraz prawo jazdy kat. B, C+E.

Uczestnicy projektu mieli zapewniony dowóz na zajęcia, ciepły posiłek, materiały piśmiennicze, w miarę potrzeby opiekę nad dziećmi w trakcie trwania zajęć. Mieli także możliwość uczestniczyć w zorganizowanych wycieczkach do Warszawy i Krakowa.

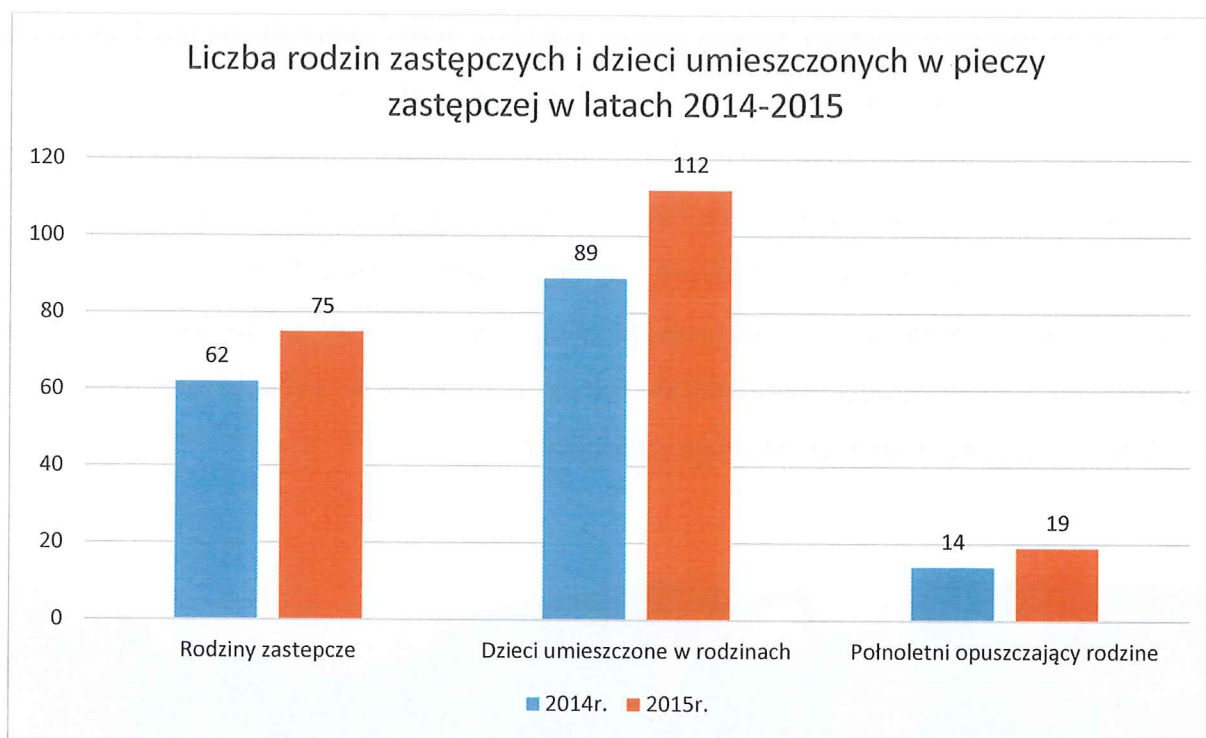
Oprócz oczywistych osiągnięć beneficjentów projektu, warty podkreślenia jest fakt korzyści dla jednostek, które go realizowały. Dzięki projektowi wszystkie jednostki zostały doskonale wyposażone w dobry sprzęt komputerowy, elektroniczny i biurowy. Zakupiono programy księgowo. Nastąpił wzrost zatrudnienia, pojawiły się możliwości doształcania i doskonalenia w zawodzie. Realizacja projektu przyczyniła się w znacznym stopniu do poprawy warunków pracy i płacy.

Podsumowując osiem lat realizacji projektu „Kieruj Swoim Losem” był to czas nauki nowych rzeczy oraz zdobywania nowych doświadczeń. Projekt dał możliwość rozwijać się nie tylko jego uczestnikom, ale także jednostkom, które go realizowały.

VI. Działalność Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

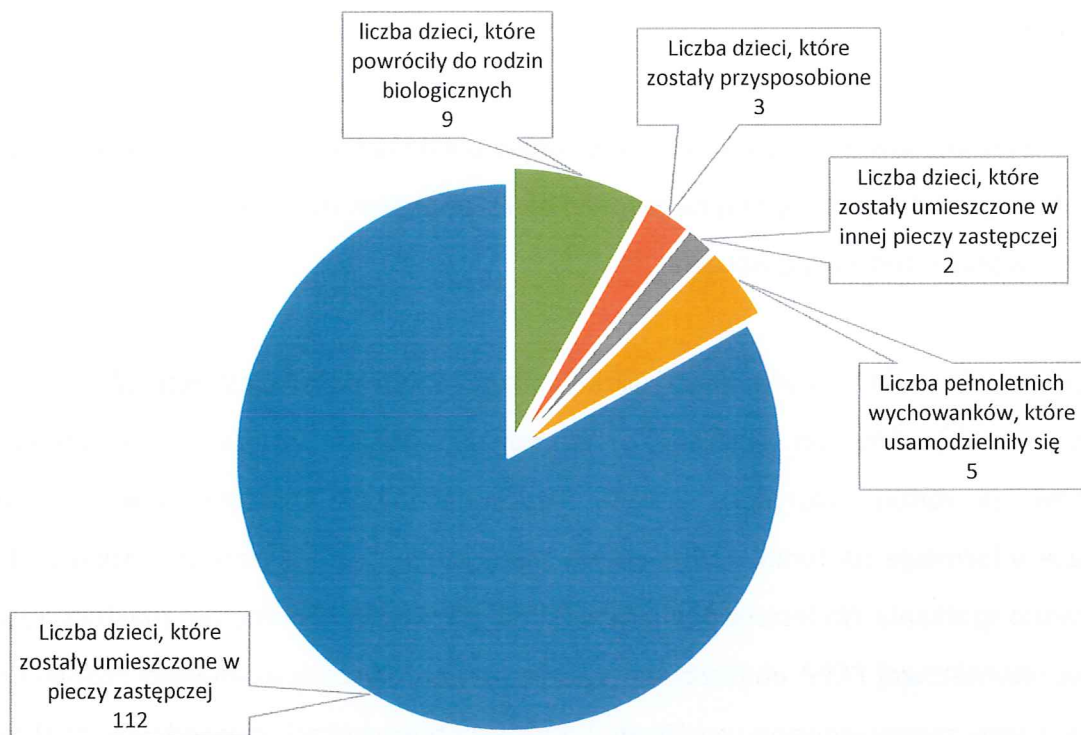
W 2015 roku w naszym powiecie funkcjonowało **75** rodzin zastępczych, w których przebywało **112** dzieci w tym 19 osób pełnoletnich.

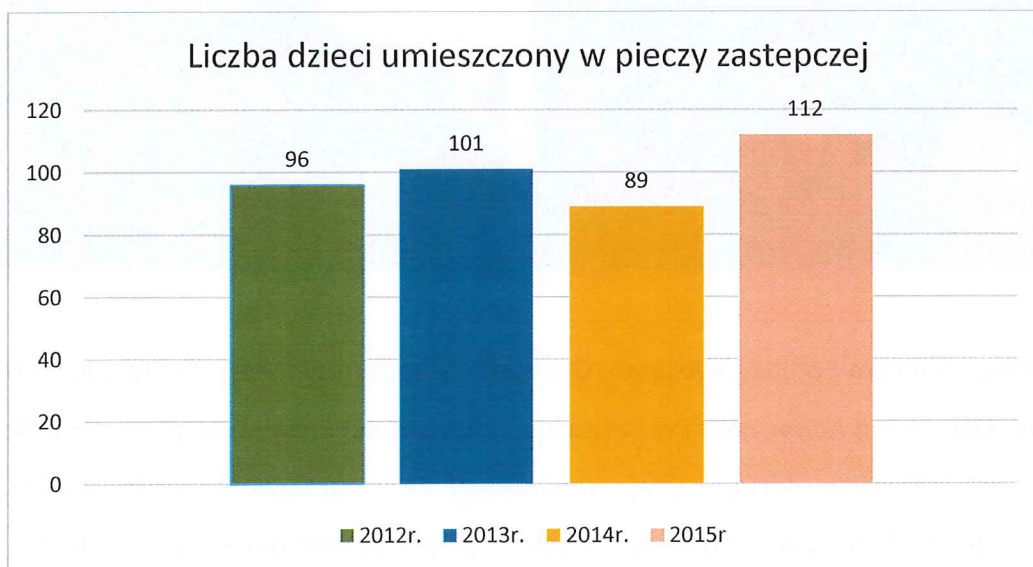
1. Statystyka rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.

- liczba rodzin zastępczych obsługiwanych w całym roku – 75,
- liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w całym roku – 112, w tym 5 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.
- liczba rodzin zastępczych powstałych w 2015 roku – 15 w tym 3 rodziny niezawodowe i 12 rodzin spokrewnionych
- liczba dzieci umieszczonych w 2015 roku w rodzinach zastępczych - 28
- liczba dzieci, które w roku sprawozdawczym opuściły rodzinną pieczę zastępczą: 19, w tym:
 - 9 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych,
 - 3 dzieci zostało przysposobionych,
 - 2 dzieci przeniesiono do rodziny zastępczej na terenie innego powiatu,
 - 5 pełnoletnich wychowanków usamodzielniała się.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w roku 2015

- liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, które w roku sprawozdawczym zostały zgłoszone do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego – 12 :

Rodziny zastępcze zawodowe zatrudnione są na podstawie umowy zlecenia.

- W powiecie funkcjonują dwie rodziny zastępcze zawodowe, z czego jedna pełni funkcję pogotowia rodzinnego. W rodzinach tych w roku sprawozdawczym przebywało łącznie 16 dzieci.

W roku sprawozdawczym była konieczność zapewnienia opieki na czas zaplanowanego urlopu wypoczynkowego rodziny zastępczej zawodowej nad pięciorgiem dzieci. W tym okresie opiekę nad dziećmi sprawowała rodzina pomocowa.

W celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzona jest akcja „Zostań rodzicem zastępczy. Podaruj dzieciom Nadzieję!”. W ramach działań związanych z pozyskiwaniem kandydatów na rodziny zastępcze została rozpowszechniona broszura, plakaty i wizytówki zawierające informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz jak zostać rodziną zastępczą i organizowano spotkania. Na terenie powiatu w Ośrodkach Pomocy Społecznej znajdują się plakaty, na stronie internetowej PCPR umieszczone są informacje dotyczące możliwości zostania rodziną zastępczą. Osoby zainteresowane uzyskiwały informacje o warunkach niezbędnych do stworzenia rodziny zastępczej.

W roku sprawozdawczym w okresie od 1 sierpnia 2015r do 11 września 2015r odbyło się szkolenie dla funkcjonujących rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze z terenu powiatu choszczeńskiego. Na szkolenie zostało zgłoszonych 31 osób, udział wzięły 23 osoby.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Szczecinie, z Sądem Rejonowym III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Choszcznie, który wydaje postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, z Miejsko Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami.

W roku sprawozdawczym Prokuratura Rejonowa odmówiła nam współpracy, ponieważ nie stwierdzono zaistniałych przesłanek społecznych do skierowania rodzica biologicznego na przymusowe leczenie odwykowe, który zamieszkuje z rodziną zastępczą i dziećmi umieszczonymi w tej rodzinie.

2. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze z terenu naszego powiatu objęte zostały wsparciem i pomocą 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, od kwietnia 3 koordynatorami a od lipca 4 koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.

Opieką koordynatorów zostały objęte wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie naszego powiatu, które zgłosiły się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali pomocy rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, m.in. pracując w zespole do spraw pieczy zastępczej, przygotowywali plany pomocy dziecku, przygotowywali oceny sytuacji dziecka, oceny funkcjonowania rodzin zastępczych w szczególności we współpracy z rodziną zastępczą i asystentami. Pomagali rodzinom w nawiązaniu wzajemnego kontaktu m.in. poprzez zachęcenie do udziału w szkoleniach i w grupach wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej organizowanych przez PCPR, zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy, zgłaszali do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania rodzin przysposabiających, udzielali wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

3. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ocenia:

- 1) sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka;
- 2) rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Zgodnie z art. 128 *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;

- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- 6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Ocena sytuacji dziecka jest przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W roku 2015 odbyło się 29 posiedzeń Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dziecka Umieszczonego w Pieczy Zastępczej, w którym uczestniczyli: dyrektor Centrum, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, asystenci rodziny, psycholog, pedagog, przedstawiciel Publicznego Ośrodka Adopcyjnego, rodziny zastępcze oraz rodzice biologiczni.

Efektom pracy Zespołu było wydanie 166 Ocen Sytuacji Dziecka Umieszczonego w Pieczy Zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Na podstawie informacji uzyskanych w trakcie pracy Zespołu zostało wydanych 11 Ocen Rodzin Zastępczych dokonywanych w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.

W roku 2015 zostało przebadanych przez specjalistów pedagoga i psychologa 36 dzieci i 22 rodziny zastępcze.

4. Środki pozyskane w konkursach Resortowych i Ministerialnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizując zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w związku z ogłoszeniem przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej otwartego konkursu oferty w ramach *Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015*, złożyło jedną ofertę konkursową tj.: na dofinansowanie realizacji zadania: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Po rozstrzygnięciu konkursu w ramach *Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015* Powiat Choszczeński otrzymał

dotację celową z budżetu państwa w wysokości 48 750, 00 zł. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 99 234,32 zł.

Zgodnie z art. 77 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych. Pozyskanie zewnętrznych środków finansowych w celu realizacji powyższych zadań pozwoliło zatrudnić dwóch koordynatorów. Nastąpił podział na mniejszą liczbę rodzin zastępczych przypadających na jednego koordynatora, co przyczyniło się do lepszej efektywności pracy koordynatorów z rodzinami zastępczymi, jak również pomogło w sprostowaniu wymogom prawnym.

5. Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej

W 2015 roku prowadzona była grupa wsparcia skierowana do opiekunów zastępczych z terenu naszego powiatu. Pomagamy rodzinom zastępczym w radzeniu sobie z sytuacjami problemowymi, z emocjami i myślami jakie się w tych sytuacjach pojawiają. Uważamy, iż najlepszym sposobem na zmianę punktu widzenia danej sytuacji jest wymiana doświadczeń z osobami, które mają podobne problemy, czy też znajdują się w podobnej sytuacji. Prowadzimy 1 grupę wsparcia, która odbywa się w ostatni poniedziałek każdego miesiąca.

W roku sprawozdawczym odbyło się 12 spotkań. Spotkania odbywały się raz w miesiącu z wyjątkiem okresu wakacyjnego.

Rodziny zastępcze mają umożliwiony dostęp do poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Interwencyjno - Mediacyjnym „Pomoc dziecku i rodzinie”. W 2015 roku z pomocy psychologa skorzystało 11, pedagoga, prawnika i pracownika socjalnego – specjalisty ds. rodziny - mediatora skorzystało 39 rodzin zastępczych, łącznie tym rodzinom udzielono 64 porady.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzieliło pomocy w postaci pracy socjalnej 25 rodzinom biologicznym.

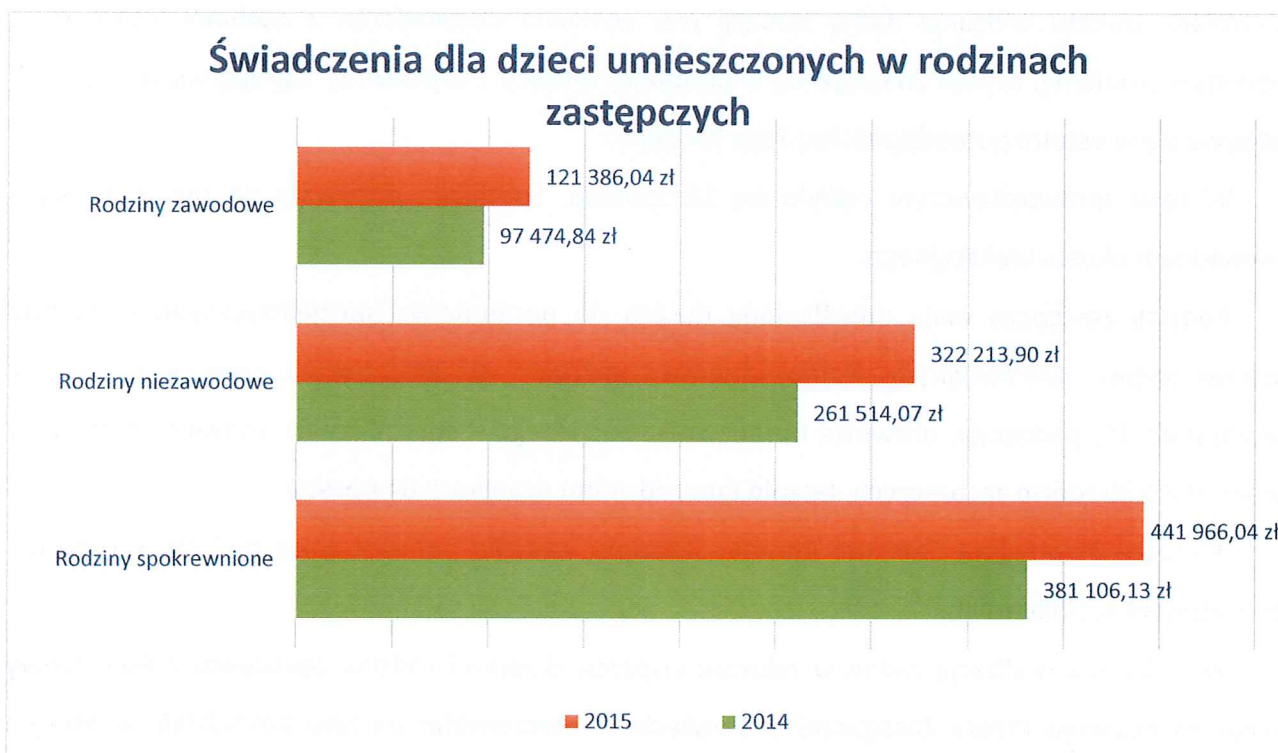
W związku z realizacją zadań w zakresie wsparcia dziecka i rodziny **opracowano Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2015-2018**, w którym zawarto coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych, a założone cele mają służyć rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilne i bezpieczne środowisko wychowawcze. Ponadto w ww. Programie wskazano na konieczność podjęcia działań w szczególności w zakresie wspierania i tworzenia rodzinnych form

pieczy zastępczej. Działania określone w Programie są kontynuacją podejmowanych działań w obszarze wsparcia dziecka i rodziny w Powiecie Choszczeńskim.

6. Świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

- Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę, pozostających w rodzinach zastępczych:
 - 1) rodziny spokrewnione – **441 966,04 zł**
 - 2) rodziny niezawodowe – **332 213,90 zł**
 - 3) rodziny zawodowe – **121 386,04 zł** w tym:
 - a) rodzina zawodowa – 73 774,20 zł
 - b) rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – 47 611,84 zł

łącznie w roku 2015 na koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wydano **895 565,98 zł**

- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka **7 258,06 zł**;
- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka **5 800,00 zł**;

- środki finansowe na koszty związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo **0 zł**
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych **13 513,22 zł**
- świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodziny zastępcze zawodowe) **0 zł**;
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka **9 150,00 zł**

Łącznie w 2015 roku na świadczenie dla rodzin zastępczych wydano: **931 287,26 zł.**

7. Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki.

W 2015 roku 4 wychowanków rodzin zastępczych osiągnęło pełnoletność rozpoczynając proces usamodzielnienia. 27 wychowanków kontynuowało naukę, a 2 wychowanków ukończyło 25 lat i związku z tym zakończyło proces usamodzielnienia.

W związku z usamodzielnieniem wychowanków udzielono pomocy z tytułu:

- kontynuowania nauki - 27 osobom, koszt zadania to 126 370,00 zł, w tym 116 373,30 zł dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze oraz 9 996,70 zł dla wychowanków opuszczających placówki;
- usamodzielnienia – 5 osobom, koszt zadania to 16 054,00 zł
- zagospodarowania – 6 osobom w wysokości 10 500,00 zł

Świadczenia dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki

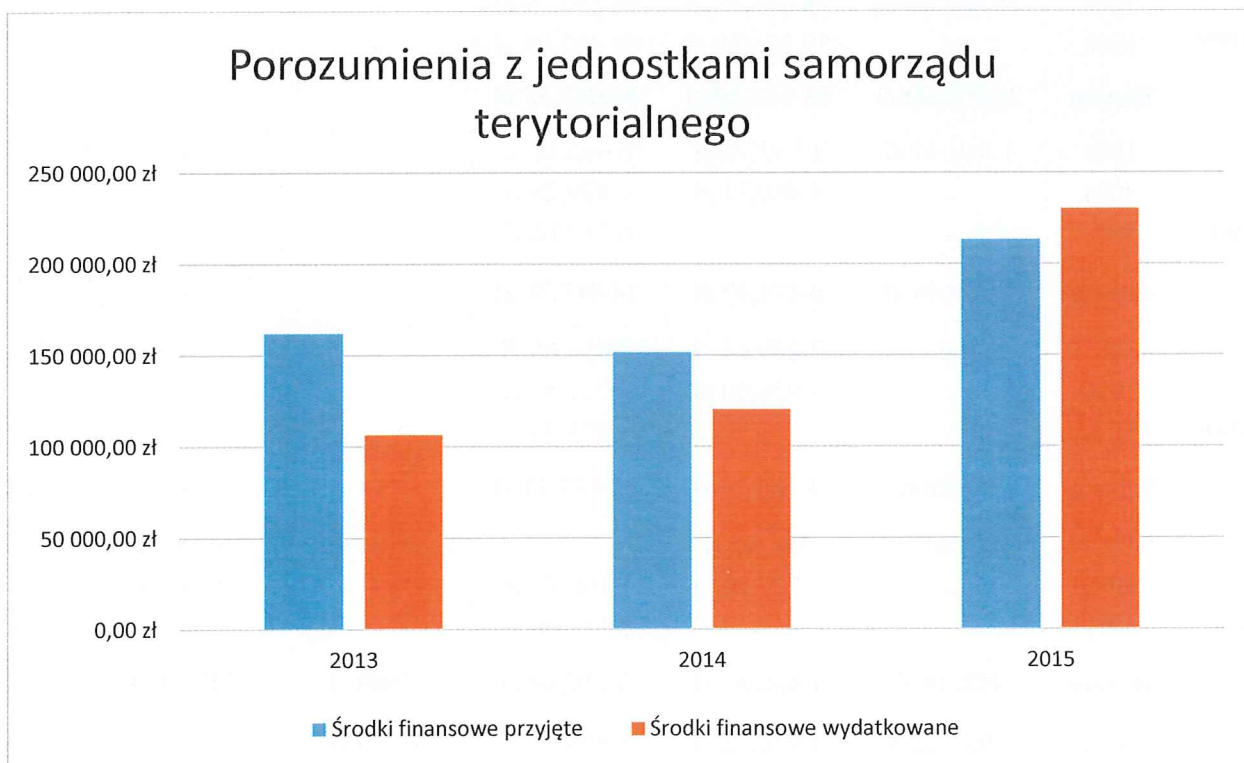
łącznie w 2015 roku na świadczenia dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki wydano **152 924,00 zł**

8. Wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej oraz rodziny pomocowej.

Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, wraz z dodatkiem dla rodziny zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni, a co najmniej 12 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności **80 845,25 zł** oraz za pełnienie funkcji rodziny pomocowej 400 zł.

9. Porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego.

Porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego	Środki finansowe - przyjęte			Środki finansowe – wydatkowane		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
z innymi powiatami z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i wysokości wydatków ponoszonych na jego opiekę i wychowanie.	162 120,71 zł	190 841,72 zł	213 338,56 zł	96 544,97 zł	81 970,10 zł	102 351,16 zł
z innymi powiatami z tytułu umieszczenia w placówce opiekuńczo – wychowawczej środki wydatkowane przez nasz powiat.	-	-	-	9 993,61 zł	38 532,42 zł	128 087,34 zł
Razem:	162 120,71 zł	151 647,32 zł	213 338,56 zł	106 538,58 zł	120 502,52 zł	230 438, 50 zł

Wysokość wydatków na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przez umieszczenie go po raz pierwszy w pieczy zastępczej:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminy od 2012 roku ponosiły wydatki na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w wysokości 10% a w 2013 roku już 30%. Od 2014 roku gminy ponosiły wydatki w wysokości 50% na umieszczane dzieci w pieczy zastępczej w 2012r.

Współfinansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej							
Gmina	%	Środki finansowe przyjęte z gmin			Środki finansowe wydatkowane do gmin z tytułu zwrotu od rodzin biologicznych		
		2013r	2014r	2015r	2013r	2014r	2015r
Choszczno	10%	8 010,75 zł	6 171,70 zł	11 825,68 zł	-	-	-
	30%	16 062,84 zł	24 864,11 zł	16 854,79 zł	-	-	-
	50%	-	30 225,29 zł	68 407,08 zł	-	-	-
	Razem	24 073,59 zł	61 261,10 zł	96 087,55 zł	-	-	-
Drawno	10%	1 840,46 zł	1 793,75 zł	3 664,12 zł	-	-	-
	30%	-	4 480,72 zł	4 429,28 zł	-	-	-
	50%	-	-	6 717,86 zł	-	-	-
	Razem	1 840,46 zł	6 274,47 zł	14 811,26 zł	-	-	-
Bierzwnik	10%	946,68 zł	2 229,64 zł	2 958,66 zł	-	-	128,70 zł
	30%	-	1 936,50 zł	6 721,52 zł	-	-	-
	50%	-	-	3 233,34 zł	-	-	-
	Razem	946,68 zł	4 166,14 zł	12 913,52 zł	-	-	128,70 zł
Krzęcin	10%	422,40 zł	369,60 zł	-	39,60 zł	55,44 zł	-
	30%	-	1 267,20 zł	1 108,80 zł	-	71,97 zł	-
	50%	-	-	2 112,00 zł	-	-	99,00 zł
	Razem	422,40 zł	1 636,80 zł	3 220,80 zł	39,60 zł	127,41 zł	99,00 zł
Recz	10%	3 037,22 zł	8 436,18 zł	1 928,10 zł	13,20 zł	-	206,68 zł
	30%	2 280,63 zł	2 836,78 zł	7 480,92 zł	-	-	-
	50%	-	3 530,56 zł	10 002,67 zł	-	-	-
	Razem	5 317,85 zł	14 803,56 zł	19 411,69 zł	13,20 zł	-	206,68 zł

Pelczyce	10%	9 223,89 zł	3 430,27 zł	3 052,89 zł	282,90 zł	-	-
	30%	2 252,90 zł	3 398,11 zł	4 531,14 zł	341,93 zł	1 212,10 zł	-
	50%	-	4 897,02 zł	11 160,00 zł	-	417,34 zł	3 000,00 zł
	Razem	11 476,79 zł	11 722,40 zł	18 744,03 zł	624,83 zł	1 629,44 zł	3 000,00 zł
Ogółem	44 077,77 zł	99 864,43 zł	165 188,85 zł	677,63 zł	1 756,85 zł	3 434,38 zł	

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi :

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2015 roku z naszego powiatu w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 12 dzieci z tego 3-je dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych.

Liczba zawartych porozumień przez inne powiaty z naszym powiatem w 2015r. – 6

Liczba rozwiązanych porozumień w 2015r. - 4

Z innych powiatów na terenie naszego powiatu w pieczy zastępczej przebywało 20 dzieci.

Liczba zawartych porozumień przez nasz powiat z innymi powiatami w 2015r. – 4.

Liczba rozwiązanych porozumień w 2015r. - 2

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługują świadczenia:

- liczba złożonych wniosków w 2015roku o świadczenia pieniężne na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych – 99
- liczba wydanych decyzji dla rodzin zastępczych o świadczeniach na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych – 143
- liczba wydanych decyzji uchylających przyznane świadczenia na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych -14

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości:

- 1) przyznanych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej

2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej

- liczba złożonych wniosków przez rodziców biologicznych o zwolnienie z odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej - 64
- liczba wydanych decyzji ustalających odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej -47
- liczba wydanych decyzji odstępujących od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – 70
- liczba wydanych decyzji o częściowym umorzeniu ustalonej odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej - 6
- liczba wydanych decyzji uchylających ustaloną odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej - 14
- Liczba wydanych decyzji o umorzeniu ustalonej odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – 5
- Liczba wydanych decyzji o odroczeniu terminu płatności - 1

**Należność otrzymana z tytułu odpłatności rodzica za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2015 roku
– 18 533,40 zł**

VII. Działania na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego

W styczniu włączyliśmy się w ogólnopolską akcję XXIII Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy co dało możliwość propagowania rodzicielstwa zastępczego. Pracownicy PCPR przygotowali stoisko z domowymi wypiekami. Dla dzieci były balony i loteria fantowa, w której każdy los za symboliczną kwotę, nagradzany był fantem w postaci pluszowej maskotki. Podczas kiermaszu pracownicy rozdawali wizytówki, ulotki, udzielali informacji na temat rodzicielstwa zastępczego. Efektem kwestowania było wsparcie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy uzbieraną przez nas kwotą 595,00 zł.

W czerwcu świętowaliśmy Dzień Rodzicielstwa Zastępczego i Dzień Dziecka pod nazwą „Święto Rodziny” na plaży miejskiej. Festyn był znakomitą okazją do zabawy dla dzieci, a także do spotkania i zintegrowania rodziców wypełniających bardzo trudną i odpowiedzialną misję związaną z opieką

i troską o przyjęcie do rodziny dzieci. „PCPR – owski Anioł dobroci 2015” otrzymali Państwo Lidia i Roman Małeccy – rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. W trakcie zabaw dzieci, dorośli mogli wymieniać się cennymi doświadczeniami. Impreza była otwarta dla wszystkich chętnych osób i dzieci. Z tej okazji zorganizowano Punkt Informacyjny, gdzie pracownicy PCPR udzielali informacji na temat rodzicielstwa zastępczego. O takiej możliwości informowały plakaty i banery, które zawsze rozwieszane są na każdej imprezie.

Ponadto rozpowszechniono informację (plakaty) o rodzicielstwie zastępczym, na stronie internetowej, w instytucjach publicznych, za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.

Wychowankowie z rodzin zastępczych z naszego powiatu w sierpniu udali się na tygodniowy wypoczynek w formie obozu wypoczynkowo – rehabilitacyjnego organizowanego przez Fundację Patria do Imiołek – Skrzetuszewa. Na obozie miały możliwość korzystania z zajęć z hipoterapii, logopedii, masażu, spotkań edukacyjnych z pracownikami Nadleśnictwa i Parków Krajobrazowych. W programie były również wycieczki do Muzeum Pierwszych Piastów i Muzeum Początków Państwa Polskiego. Odwiedzali gospodarstwa pszczelarskie oraz wyrabiające sery.

VIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz systemu pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – ma do wykonania zadania należące do najtrudniejszych sfer życia społecznego – opieka nad rodziną i dzieckiem oraz ludźmi niepełnosprawnymi.

Służąc pomocą wynikającą z ustaw doradzamy, udzielamy porad i pomagamy rozwiązywać liczne ludzkie problemy, wspierając kto szuka wsparcia i udzielając konkretnej - wymiernej pomocy finansowej.

Ciągle zachodzące zmiany społeczne związane przemianami ustrojowymi stwarzają ogromne trudności w rodzinach o niskim statusie społecznym, nie radząc sobie z trudnościami dnia codziennego, popadają w różnego rodzaju kłopoty. Ofiarami są dzieci.

Przypadków złego funkcjonowania rodzin i zapewnienia należytej opieki dzieciom przybywa. Brakuje miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych - jest to problem ogólnopolski. Małżeństwo rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod opieką i ochroną państwa. Rodzina i dziecko podlega szczególnej ochronie, chronią ją międzynarodowe paktory i Konstytucja RP.

W myśl konstytucyjnej zasady pomocniczości, państwo powinno wspierać rodzinę w realizacji jej funkcji oraz w wywiązaniu się z nałożonych na nią

obowiązków wobec dziecka, przy zachowaniu naturalnego prymatu rodziny w sferze władzy - pieczy rodzicielskiej uznając, że ingerencja w tę sferę np. w postaci umieszczenia dziecka poza rodziną jest wyjątkową i dopuszczalną tylko po wyczerpaniu i bezskuteczności innych działań.

W przypadku zastosowania takiego rozwiązania obowiązkiem instytucji jest podjęcie pracy na rzecz jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Mając powyższe na uwadze ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła funkcję asystenta rodziny w celu pomocy rodzinom, które mają trudności w wywiązywaniu się ze swoich podstawowych obowiązków w szczególności w opiece nad dziećmi. Trudności najczęściej wynikają z powodów nałogów.

W stosunku do tych rodzin wydane jest postanowienie Sądu o ograniczeniu, bądź zawieszeniu władzy rodzicielskiej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadziła podział kompetencji i zadań dla gmin i powiatu, i wspólne zadania; Asystenci rodzinni są specjalnością gmin i obowiązek pracy z rodziną biologiczną obciąża gminy. Natomiast w powiecie zatrudnieni są koordynatorzy do pracy z rodziną zastępczą, współpracy z asystentem czyli gminą.

Współpraca gminy i powiatu jest w nowym rozumieniu pracy z rodziną przewidziana na wielu płaszczyznach, także w sferze odpowiedzialność finansowej; gminy mają udział w wydatkach ponoszonych przez powiat na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych. Dobra praca asystenta rodziny z rodziną biologiczną w celu powrotu dzieci pod ich opiekę, bądź zapobieganie odebrania dzieci rodzicom powoduje obniżenie lub nawet brak kolejnych kosztów utrzymania dzieci w rodzicielstwie zastępczym. Jest to ważne zwłaszcza w sytuacji braku rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Co warto podkreślić funkcja rodziny jest utrzymana w jej najistotniejszej sferze.

Niestety w wielu przypadkach praca asystenta z rodzinami biologicznymi nie przynosi oczekiwanych efektów. Rodziny nie mogą liczyć na pomoc asystenta, nie otrzymują wsparcia, szukają porad i pomocy w innych instytucjach, ale czasem zbyt późno. Przygotowanie asystentów wymaga jeszcze wielu działań i szkoleń aby ich praca przynosiła oczekiwane efekty. Konieczna jest również ścisła współpraca asystenta i koordynatora pieczy zastępczej zgodnie z wymogami ustawy.

Jednak zawsze będzie istniała potrzeba zapewnienia opieki dzieciom i konieczność odizolowania ich od rodziny na krótszy, bądź dłuższy czas. Dlatego, koniecznie jest ciągle poszukiwanie kandydatów na **rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe**.

Należy również rozważyć możliwość **utworzenia publicznej lub niepublicznej placówki opiekuńczo-wychowawczej**. Obecne potrzeby w całej Polsce dają możliwość z tego tytułu pozyskiwania dodatkowych dochodów dla powiatu i zabezpieczenie naszych potrzeb.

Jednym z kolejnych zadań powiatu, wspomnianej powyżej ustawy, ale także wynikających z innych aktów prawnych takich jak: Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest **zapewnienie specjalistycznego wsparcia** nie tylko rodzinom zastępczym, ale także osobom uwięzonym w przemoc domową oraz dzieciom i rodzinom znajdującym się w kryzysie. Obecnie realizacja tego zadania prowadzona jest w ramach działalności Punktu Interwencyjno-Mediacyjnego „Pomoc dziecku i rodzinie”. Zauważyć jednak należy, iż wraz ze wzrostem wiedzy społeczeństwa na temat przysługujących obywatelom prawach i możliwości uzyskania pomocy, a także wzrostu samoświadomości mieszkańców naszego powiatu rośnie liczba osób poszukujących pomocy specjalistycznej. Ograniczenia infrastrukturalne powodują, iż nie ma możliwości przyjęcia i udzielenia pomocy wszystkim zgłaszającym się do nas osobom. Zaznaczyć trzeba jednak, iż zostawienie osoby w kryzysie bez pomocy specjalistycznej może prowadzić do pogłębiania się problemów osobistych, nie tylko samej osoby zainteresowanej, ale także jej rodziny. Konieczne jest więc zapobieganie problemom na wczesnych etapach ich pojawiania się. Aby to jednak czynić niezbędne jest zatrudnianie **odpowiedniej ilości specjalistów**, którzy przyjmowani będą w zakresie dostosowanym do potrzeb występujących w naszym powiecie.

Realizowane są programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Jednak nadal jest brak **ośrodka interwencji kryzysowej, bądź miejsca o możliwości szerszych działań na rzecz osób pokrzywdzonych przemocą domową**.

Starość stanowi naturalny etap w rozwoju człowieka. W obecnych czasach bardziej zauważanym zjawiskiem jest rosnący udział osób starszych w populacji ogółem, nasiliło się zjawisko starzenia się ludności. Żyjemy dłużej, średnia wieku

mężczyzn 73 lata, średnia wieku kobiet 82 lata. Niewątpliwie starość jest okresem trudnym, do którego człowiek powinien zostać odpowiednio przygotowany. Rozwój medycyny, świadomości, wiedzy przyczyniają się do postępu w działaniach na rzecz poprawy jakości życia, a przede wszystkim motywowania seniorów do aktywności zarówno fizycznej jak i intelektualnej. Seniorzy stanowią bardzo zróżnicowaną grupę społeczną. Nie można więc postrzegać ich potrzeb i potencjału w taki sam sposób i jednowymiarowo. Są seniorzy aktywni fizycznie i społecznie, samodzielni, utrzymujący relacje z rodziną i przyjaciółmi, są też osoby częściowo zależne, które potrzebują wsparcia i opieki, jak również osoby całkowicie zależne od osób trzecich.

Pomimo różnorodności u wszystkich seniorów pojawia się lęk przed samotnością, niezaradnością, chorobą, życiem w ubóstwie oraz nietolerancją. Samotność seniorów powoduje skupienie się na problemach, co sprzyja izolacji psychicznej, społecznej, zamykaniu się w sobie. Pogłębia się poczucie krzywdy i odrzucenia.

Niewątpliwie, opieka nad osobą starszą i chorą jest bardzo często trudnym zajęciem, tym bardziej, że często jedna osoba w rodzinie musi pogodzić się z funkcją opiekuna, co wpływa na życie osobiste i zawodowe. Pielęgnowanie osoby starszej obciąża nie tylko fizycznie, ale także emocjonalnie, zwłaszcza dotyczy to opieki nad osobami chorymi na Alzheimera i jej podobne. Są to osoby ze specjalnymi potrzebami. Rodzina ma prawo oczekiwać pomocy najbliższych i państwa.

Zatem priorytetem byłoby utworzenie **placówki opiekuńczej do opieki** nad tego rodzaju osobami. Aby dla opiekunów nie zachodziła konieczność porzucenia pracy lub wyczerpującego, czasami nadludzkiego psychicznego i fizycznego wysiłku w opiece nad najbliższymi członkami rodziny.

Należałoby dołożyć wszelkich starań, aby jak najwięcej **aktywizować osoby starsze**, prawidłowo organizować im zajęcia i czas wolny, wykorzystywać ich wiedzę potencjał rozwijać więzi międzypokoleniowe. Ważne jest, aby całe społeczeństwo włączyło się aktywnie w walce przeciw wykluczeniu osób starszych ze środowiska. **Centrum aktywizacji seniora w którym skupione byłyby wszystkie działania na rzecz osób starszych to jeden z najlepszych sposobów wyjścia ich problemom naprzeciw.**

Wszystkie wyżej przedstawione zadania jakie przed władzami samorządowymi naszego powiatu stawia lokalna polityka społeczna stanowią spójną strukturę zawartą w programach i dokumentach strategicznych przyjętych przez Radę

Powiatu Choszczeńskiego w postaci Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Choszczeńskiego na lata 2008 – 2015 wraz z Programem Profilaktyki i Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Choszczeńskim na lata 2008 – 2015, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Choszczeńskim na lata 2012 – 2016 oraz Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2015 – 2018.

DYREKTOR

mgr Maria Jędrzejczyk